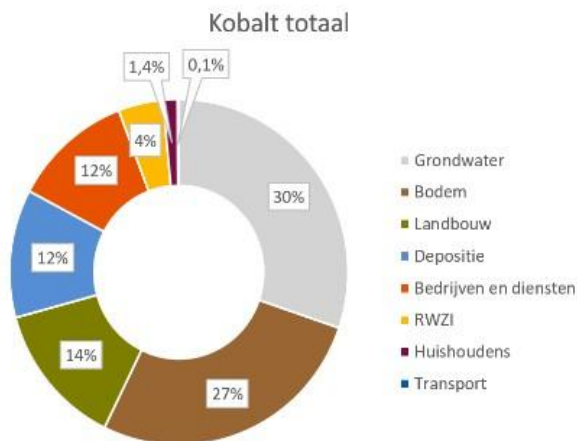

Geslaagd Emissiesymposium Emissieregistratie water 1 oktober 2026

Na een eerdere, helaas mislukte poging begin juni kon het jaarlijkse Emissiesymposium op 1 oktober alsnog succesvol plaatsvinden. Ook dit jaar werd het Emissiesymposium Water in de middag gecombineerd met een ochtendprogramma over emissies naar de lucht. Innovatie vormde de verbindende rode draad in het programma. Gedurende de dag waren in totaal ongeveer honderd deelnemers aanwezig: een mooie opkomst! Als organisatie kijken we dan ook met veel enthousiasme terug op een bijzonder geslaagde (mid)dag.

Direct na de lunch gaf dagvoorzitter Gert-Jan de Maagd het startsein voor het programma over wateremissies. Vervolgens verzorgde Rianne van den Meiracker (voorzitter MEWAT, Deltares) de inhoudelijke aftrap en nam zij de deelnemers kort mee in de veelzijdige wereld van de Emissieregistratie Water. Binnen de Emissieregistratie wordt dit jaar volop gewerkt aan verschillende verbeteringen. Zo wordt het hydraulische model voor de verdeling van afvalwaterstromen vernieuwd, worden de emissiecijfers van bestrijdingsmiddelen uit de landbouw geactualiseerd en krijgen ook de emissies van nutriënten en zware metalen door uit- en afspoeling van natuur- en landbouwgronden een update. Daarnaast zijn dit jaar de eerste stappen gezet op weg naar een geactualiseerde berekening van emissies naar water als gevolg van atmosferische depositie.

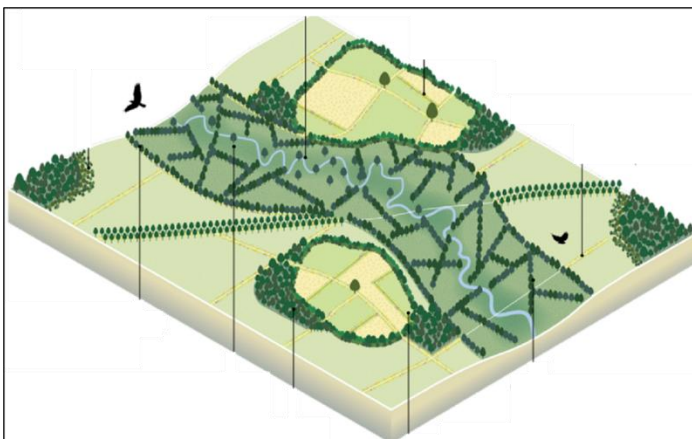
Figuur 1 SGBD Schelde-Maas, 2024, netto-emissies op basis van WEISS

Overzicht bronnen kobalt totaal uit presentatie van VITO.

Leen Van Esch (VITO) kwam helemaal vanuit Vlaanderen om de deelnemers te vertellen over de Emissieregistratie van Vlaanderen. In Vlaanderen maken ze gebruik van het WEISS model (Water Emission Inventory Support System), waarmee ze emissies berekenen vanuit verschillende punt- en diffuse bronnen. De uitkomsten van het model dienen ter ondersteuning van het Vlaamse waterbeleid. Er wordt momenteel o.a. gewerkt aan het toevoegen van nieuwe prioritaire en specifiek verontreinigende stoffen. Leen liet aan de hand van de stoffen kobalt (figuur hierboven) en PFOS zien welke mogelijkheden er met het model zijn voor o.a. kwalitatieve drukberekeningen van specifieke bronnen per waterlichaam.

Dagvoorzitter Gert-Jan merkte na de presentatie enige jaloezie op bij de Nederlandse Emissieregistratie vanwege o.a. de Vlaamse berekeningen aan grondwater en bodem(erosie).

In een duo-presentatie vertelden Arjon Buijert (Arcadis) en Idwer de Vries (Provincie Utrecht) over hun samenwerking in de Gelderse Vallei, waarin gewerkt is aan meer inzicht in verliezen van stikstof en fosfaat. Daarvoor werd gebruik gemaakt van het door Arcadis ontwikkelde model NUTRAN (NUTrient TRANsport ANALyses). Met behulp van het model zijn verschillende maatregelen getoetst, daaruit bleek dat met name het anders inrichten van de brede beekzone veel effect te hebben. De uitkomsten van het onderzoek vormen een basis voor verdere monitoring, metingen en evaluatie en kunnen gebruikt worden voor onderbouwing van maatregelen. In de presentatie wordt benadrukt dat modellen géén absolute waarheid vormen, maar wel input leveren voor beleidskeuzes en gebiedsprocessen.

Schematische weergave beekdalen uit presentatie van Arcadis en Provincie Utrecht.

Na een korte pauze sloot Iris Pit (Deltares) het plenaire deel van het middagprogramma af met een presentatie over de KRW-verkenner 3.0. Iris vertelde onder andere dat in het KRW-verkennermodel al sinds de start in 2004 gebruik wordt gemaakt van kunstmatige intelligentie (AI). AI is een overkoepelende term voor verschillende methoden waarmee een model zelfstandig patronen uit data leert, zonder dat alle regels expliciet hoeven te worden geprogrammeerd. Aanvankelijk gebeurde dit nog op een relatief eenvoudige manier, met behulp van regressiebomen, maar in de jaren daarna zijn de toepassingen van AI steeds complexer geworden. Momenteel wordt onder meer gewerkt aan een uitbreiding met stuurvariabelen voor klimaat- en toxische drukfactoren en aan het identificeren van causale verbanden tussen milieudrukken en het voorkomen van soorten. Daarnaast wordt een

geïntegreerd prototype ontwikkeld dat wordt gekoppeld aan bestaande systemen, zoals SFTox 2.0 en het Landelijk Waterkwaliteitsmodel, waardoor het geheel breder inzetbaar wordt.

Na de plenaire start van het middagprogramma vonden twee rondes met verdiepende sessies plaats. Deze sessies stonden in het teken van waterkwaliteit en AI, emissiemodellering en het gebruik van Emissieregistratiedata. In de verdiepende sessie over AI is onder andere gesproken over een Emissieregistratie agent die in staat zou moeten zijn om vragen over de Emissieregistratie, berekende emissies en achterliggende methodes te beantwoorden. In de sessie over emissiemodellering werd gediscussieerd over de (on)mogelijkheden

van het gebruik van emissiemodellering in o.a. beleidsvraagstukken. In de verdiepende sessie over het gebruik van Emissieregistratiedata bogen deelnemers zich over de verschillende beschikbare datastromen vanuit de Emissieregistratie: de Watson database (RWZI-data), gegevens uit het elektronisch milieujaarverslag (e-MJV, waarin bedrijven emissies rapporteren) en het gebruik van de Emissieregistratie data zelf.

De middag werd afgesloten met enkele mooie woorden van dagvoorzitter Gert-Jan de Maagd en een lekker hapje en drankje.

Tot volgend jaar!